TIESAS SPRIEDUMS (sestā palāta)

2013. gada 16. septembrī*

Kopējā lauksaimniecības politika — ELFLA — Regula (ES) Nr. 65/2011 — Atbalsts lauku attīstībai — Atbalsts mikrouzņēmumu radīšanai un attīstībai — Jēdziens "mākslīgi radīti nosacījumi" — Ļaunprātīga rīcība — Pierādījumi

Lieta C-434/12

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Administrativen sad Sofia-grad* (Bulgārija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2012. gada 14. septembrī un kas Tiesā reģistrēts 2012. gada 26. septembrī, tiesvedībā

Slancheva sila EOOD

pret

Izpalnitelen direktor na Darzhaven fond "Zemedelie" Razplashtatelna agentsia.

TIESA (sestā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētāja M. Bergere [*M. Berger*], tiesneši E. Levits (referents) un Ž. Ž. Kāzels [*J.-J. Kasel*],

ģenerāladvokāts P. Kruss Viljalons [*P. Cruz Villalón*],

sekretārs A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *Izpalnitelen direktor na Darzhaven fond "Zemedelie" Razplashtatelna agentsia* vārdā – *R. Porozhanov* un *D. Petrova*, advokāti,

— Bulgārijas valdības vārdā – *E. Petranova* un *D. Drambozova*, pārstāves,

— Eiropas Komisijas vārdā – *S. Petrova* un *G. von Rintelen*, pārstāvji,

ņemot vērā pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerāladvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – bulgāru.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Komisijas 2011. gada 27. janvāra Regulas (ES) Nr. 65/2011, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus, lai īstenotu Padomes Regulu (EK) Nr. 1698/2005 attiecībā uz pārbaudes kārtību, kā arī savstarpējo atbilstību saistībā ar lauku attīstības atbalsta pasākumiem (OV L 25, 8. lpp.), 4. panta 8. punktu.

2 Šis lūgums tika iesniegts tiesvedībā starp sabiedrību *Slancheva sila EOOD* (turpmāk tekstā – "*Slancheva sila*") un *Izpalnitelen direktor na Darzhaven fond "Zemedelie" Razplashtatelna agentsia* (Valsts Lauksaimniecības fonda – Maksājumu aģentūra izpilddirektors; turpmāk tekstā – "*DFZ-RA*") saistībā ar *DFZ-RA* noraidīto pieteikumu finansējuma saņemšanai saskaņā ar Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai (ELFLA) fotogalvaniska parka izveides projektam.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

3 Padomes 2005. gada 20. septembra Regulā (EK) Nr. 1698/2005 par atbalstu lauku attīstībai no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) (OV L 277, 1. lpp.) ir noteikti noteikumi, kādos no šī fonda sniedz atbalstu. Šīs regulas īstenošanas noteikumi ir ietverti Regulā Nr. 65/2011.

4 Saistībā ar 3. ass atbalsta shēmu, kas attiecas uz dzīves kvalitāti lauku apvidos un lauku ekonomikas dažādošanu, Regulas Nr. 1698/2005 52. panta a) punkta ii) apakšpunktā ir paredzēts:

"Atbalst[s] mikrouzņēmumu radīšanai un attīstībai, veicinot uzņēmējdarbību un attīstot saimnieciskas struktūras."

5 Regulas Nr. 65/2011 4. panta 8. punkts ir izteikts šādi:

"Neskarot īpašus noteikumus, maksājumus neveic atbalsta saņēmējiem, par kuriem ir konstatēts, ka viņi ir mākslīgi radījuši nosacījumus, kas vajadzīgi šādu maksājumu iegūšanai, lai gūtu priekšrocības pretēji attiecīgās atbalsta shēmas mērķiem."

Bulgārijas tiesības

6 2008. gada 11. augusta Noteikumu Nr. 29 par neatmaksājama finansiālā atbalsta piešķiršanas nosacījumiem un sīki izstrādātiem noteikumiem atbilstoši Lauku attīstības programmas 2007.–2013. gadam ietvaros pastāvošajai atbalsta shēmai "Atbalsts mikrouzņēmumu izveidei un attīstībai" (2008. gada 29. augusta *DV* Nr. 76), to 2010. gada 20. jūlija redakcijas, kas piemērojama pamatlietas faktu norises laikā, 2. pantā ir noteikts:

"Atbalstu var saņemt par projektiem, ar kuriem vēlas sasniegt ar attiecīgo atbalsta shēmu noteiktos mērķus. Atbalsta shēmas mērķi ir:

atbalstīt jaunu darba vietu attīstīšanu un izveidošanu ar lauksaimniecību nesaistītos mikrouzņēmumos lauku apvidos;

sekmēt uzņēmējdarbību lauku apvidos;

atbalstīt integrēta tūrisma attīstību lauku apvidos."

7 Šo noteikumu 4. panta 2. punkta 10. apakšpunktā ir paredzēts, ka finansiālo atbalstu nepiešķir par tādas enerģijas ražošanu un tirdzniecību, kas nāk no atjaunojamiem avotiem un iegūta spēkstacijā, kuras jauda ir virs 1 megavata.

8 Atbilstoši Noteikumu Nr. 29 6. pantam:

"[..].

2. Finansiālais atbalsts enerģijas, kas nāk no atjaunojamiem avotiem, ražošanas un tirdzniecības projektiem veido 80 % no apstiprinātajiem izdevumiem, bet tas nedrīkst pārsniegt EUR 200 000 ekvivalentu summu BGN.

[..]"

9 Noteikumu Nr. 29 7. panta 2. punkts ir izteikts šādi:

"Finansiālo atbalstu nepiešķir tiem atbalsta pretendentiem/izmantotājiem, par kuriem konstatē, ka tiem nav funkcionālās autonomijas un/vai ka tie ir mākslīgi radījuši nosacījumus, kas vajadzīgi šādu maksājumu iegūšanai, lai gūtu priekšrocības pretēji attiecīgās atbalsta shēmas mērķiem."

10 Papildnoteikumu Noteikumiem Nr. 29 30. un 31. punktā ir noteikts:

"30. "Mākslīgi radīti nosacījumi" ir ikviens nosacījums [..] Regulas Nr. 65/2011 4. panta 8. punkta izpratnē [..].

31. "Funkcionālās autonomijas neesamība" nozīmē, ka dažādos projektos mākslīgi ir nodalīts ražošanas process no tehnoloģiskā procesa vai konstatēta kopīgas infrastruktūras izmantošana, kuru finansē no Lauku attīstības programmas, lai saņemtu atbalstu un tādējādi gūtu ar lauku attīstības programmas atbalsta shēmas mērķiem nesaderīgu priekšrocību."

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

11 *Slancheva sila* Lauku attīstības programmas atbalsta shēmas "Atbalsts mikrouzņēmumu izveidei un attīstībai" ietvaros 2009. gada 13. maijā iesniedza pieteikumu *DFZ-RA* finansējuma saņemšanai, lai īstenotu fotogalvaniskas spēkstacijas celtniecības projektu.

12 *Slancheva sila* pilnvarotā persona ir *Mitsov* k-gs, bet šīs sabiedrības vienīgā dalībniece un vadītāja ir *Mitsova* k-dze. Šīs abas personas ir laulībā.

13 *Slancheva sila* iesniegtajā pieteikumā finansējuma saņemšanai ir ietverts, pirmkārt, zemes gabala, uz kura tiks celta fotogalvaniskā spēkstacija, nomas līgums, kas noslēgts starp *Slancheva sila* un šī zemes gabala īpašniekiem, proti, *Mitsov* k-gu un *Mitsova* k-dzi. Otrkārt, šajā pieteikumā ir ietverts akts par apbūves tiesību pārdošanu, kas noslēgts starp *Korina Export EOOD*, kura vienīgais dalībnieks uz un vadītājs ir *Mitsov* k-gs, un *Slancheva sila*.

14 Izvērtējot *Slancheva sila* pieteikumu, *DFZ-RA* konstatēja, ka aplūkotais zemes gabals robežojas ar diviem citiem zemes gabaliem, saistībā ar kuriem tās pašas programmas ietvaros jau bija pieprasīts atbalsts diviem projektiem, kas bija identiski *Slancheva sila* projektam. *Mitsov* k-gs un *Mitsova* k-dze ir abu pārējo zemes gabalu īpašnieki. *Korina Export EOOD* ir pārdevis arī apbūves tiesības attiecībā uz abiem šiem zemes gabaliem.

15 Šo trīs projektu īstenošana tika uzticēta vienai un tai pašai sabiedrībai 3 *K AD*.

16 Ņemot vērā šos apstākļus un to, ka trīs fotogalvanisko spēkstaciju projektiem ir tā pati juridiskā adrese, *DFZ-RA* izpilddirektors ar 2011. gada 9. decembra lēmumu atteicās līdzfinansēt *Slancheva sila* investīciju projektu, uzskatot, ka ir pierādīta funkcionālās autonomijas neesamība vai mākslīgi radīti nosacījumi, kas vajadzīgi atbalsta saņemšanai, un nodoms gūt priekšrocības pretēji atbalsta shēmas mērķiem.

17 It īpaši *DFZ-RA* izpilddirektors uzskatīja, ka *Slancheva sila* projekta mērķis esot bijis apiet maksimālo finansējuma summu vienam projektam, kas Bulgārijas levās (BGN) atbilst EUR 200 000.

18 *Slancheva sila* lūdza *Administrativen sad Sofia-grad* [Sofijas pilsētas administratīvajai tiesai] atcelt *DFZ-RA* lēmumu par atteikumu piešķirt finansējumu.

19 Šī tiesa uzskata, ka tajā izskatāmā strīda risinājums ir atkarīgs no jēdziena "mākslīgi radīti nosacījumi" Regulas Nr. 65/2011 4. panta 8. punkta izpratnē interpretācijas.

20 Tā uzskata, ka Bulgārijas iestāde šim jēdzienam piemēro plašu interpretāciju, kas ir balstīta uz šādam norādēm: juridiskā saikne un attiecīgo personu identiskums, kā arī projektu un attiecīgo sabiedrību juridisko adrešu identiskums.

21 Tomēr iesniedzējtiesa norāda, ka no tās tiesu prakses izriet šaurāka jēdziena "mākslīgi radīti nosacījumi" interpretācija. Saskaņā ar tās judikatūru ar to vien, ka pastāv kopīgi apstākļi, nepietiek, lai pierādītu nosacījumu, kas vajadzīgi, lai saņemtu atbalstu, mākslīgo raksturu. Atbilstoši tai faktiski ir nepieciešams, lai *DFZ-RA* pierādītu, ka starp juridiskajām personām un/vai trešajām personām pastāvēja tīša saskaņošana, lai gūtu priekšrocības pretēji attiecīgās atbalsta shēmas mērķiem.

22 Šādos apstākļos *Administrativen sad Sofia-grad* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Kā ir jāinterpretē jēdziens "mākslīgi radīti nosacījumi" Regulas Nr. 65/2011 4. panta 8. punkta izpratnē?

2) Vai Regulas Nr. 65/2011 4. panta 8. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka ar to netiek pieļauts [..] Noteikumu Nr. 29 7. panta 2. punkts, saskaņā ar kuru finansiāls atbalsts netiek piešķirts tiem atbalsta pretendentiem/izmantotājiem, par kuriem ir konstatēts, ka viņi ir mākslīgi radījuši nosacījumus, kas vajadzīgi šādu maksājumu iegūšanai, lai gūtu priekšrocības pretēji attiecīgās atbalsta shēmas mērķiem?

3) Vai Regulas Nr. 65/2011 4. panta 8. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka ar to netiek pieļauta tāda Bulgārijas Republikas judikatūra, saskaņā ar kuru starp atbalsta pretendentiem pastāvošā tiesiskā saikne nozīmē, ka ir mākslīgi radīti nosacījumi, lai gūtu priekšrocību pretēji attiecīgās atbalsta shēmas mērķiem?

4) Vai tas, ka dažādi pretendenti, kas ir patstāvīgi tiesību subjekti, izmanto blakus esošos neatkarīgos zemes gabalus, kuri pirms atbalsta pieteikumu iesniegšanas veidoja vienu veselu zemes gabalu, un vai tādas faktiskas saiknes kā, piemēram, pilnvarnieku, piegādātāju, izpildītāju, pretendentu juridisko adrešu un pasta adrešu identiskums ir uzskatāmas par "mākslīgi radītiem nosacījumiem"?

5) Vai ir jākonstatē ar nodomu īstenotas koordinējošas darbības starp pretendentēm juridiskajām personām un/vai trešajām personām, lai īpaši gūtu priekšrocību vienai no pretendentēm juridiskajām personām?"

6) Kā izpaužas priekšrocība Regulas Nr. 65/2011 4. panta 8. punkta izpratnē, proti, vai tai ir jāizpaužas ar vairāku mazāku investīciju projektu izstrādi, lai konkrētais pretendents saņemtu maksimālo finansējuma summu EUR 200 000 apmērā attiecībā uz katru projektu, lai arī tos ir iesnieguši dažādi pretendenti?

7) Vai Regulas Nr. 65/2011 4. panta 8. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka ar to netiek pieļauta Bulgārijas Republikas judikatūra, saskaņā ar kuru tiesību normas piemērošana ir pakļauta šādu trīs kumulatīvu nosacījumu izpildei: [pirmkārt,] funkcionālās autonomijas neesamība un/vai mākslīgi radīti nosacījumi, kas vajadzīgi attiecīgā atbalsta iegūšanai; [otrkārt,] attiecīgās darbības mērķis ir bijis gūt priekšrocību un [, treškārt,] tas ir darīts pretēji attiecīgās atbalsta shēmas mērķiem?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Ievada apsvērumi

23 Prejudiciālie jautājumi attiecas, pirmkārt, uz Regulas Nr. 65/2011 4. panta 8. punkta piemērošanas nosacījumiem un, otrkārt, uz šīs tiesību normas interpretāciju Bulgārijas tiesību aktos un judikatūrā.

24 Līdz ar to vispirms ir jāizvērtē pirmais un no ceturtā līdz septītajam jautājumam kopā un pēc tam ir jāatbild uz otro un trešo jautājumu.

Par pirmo un no ceturtā līdz septītajam jautājumam

25 Ar šiem jautājumiem iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot Regulas Nr. 65/2011 4. panta 8. punkta piemērošanas nosacījumus.

26 Vispirms ir jānorāda, ka no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka Bulgārijas iestāde atteicās apstiprināt investīciju projektu, ko *Slancheva sila* bija iesniegusi saskaņā ar atbalstu mikrouzņēmumu radīšanai un attīstībai, veicinot uzņēmējdarbību un attīstot saimnieciskas struktūras, jo šī sabiedrība vēlējās ļaunprātīgi saņemt atbalstu saskaņā ar ELFLA atbalsta shēmu.

27 No pastāvīgās judikatūras izriet, ka Savienības tiesiskā regulējuma apjoms nedrīkst tikt paplašināts tā, lai tiktu aptverta saimnieciskās darbības subjektu ļaunprātīga rīcība (šajā ziņā skat. 2007. gada 11. janvāra spriedumu lietā C-279/05 *Vonk Dairy Products*, Krājums, I-239. lpp., 31. punkts).

28 No lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka attiecībā uz *Slancheva sila* investīciju projektu formāli ir ievēroti atbilstības kritēriji, kas vajadzīgi, lai saņemtu atbalstu mikrouzņēmumu radīšanai un attīstībai saskaņā ar Regulas Nr. 1698/2005 52. panta a) punkta ii) apakšpunktu, kā arī valsts tiesību aktiem.

29 Tiesa jau ir nospriedusi, ka, lai šādos apstākļos pierādītu šāda atbalsta iespējamā saņēmēja ļaunprātīgu rīcību, pirmkārt, ir jābūt objektīvu apstākļu kopumam, no kura izriet, ka, lai arī formāli ievērojot attiecīgajā tiesiskajā regulējumā paredzētos nosacījumus, ar šo tiesisko regulējumu sasniedzamais mērķis nav sasniegts, un, otrkārt, subjektīvam elementam, proti, vēlmei gūt no Savienības tiesiskā regulējuma izrietošu labumu, mākslīgi radot tā saņemšanai vajadzīgos nosacījumus (šajā ziņā skat. 2005. gada 21. jūlija spriedumu lietā C-515/03 *Eichsfelder Schlachtbetrieb*, Krājums, I-7355. lpp., 39. punkts un tajā minētā judikatūra).

30 Turklāt Tiesa ir nospriedusi, ka valsts tiesai ir jānosaka, vai pastāv šie abi elementi, par kuriem pierādījumi jāsniedz saskaņā ar valsts tiesību normām, ciktāl tas nekaitē Savienības tiesību efektivitātei (šajā ziņā skat. 2000. gada 14. decembra spriedumu lietā C-110/99 *Emsland-Stärke*, *Recueil*, I-11569. lpp., 54. punkts un tajā minētā judikatūra).

31 Tieši šādā kontekstā ir jāinterpretē jēdzieni "mākslīgi radīti nosacījumi", kas vajadzīgi, lai iegūtu maksājumu un "priekšrocības pretēji [attiecīgās atbalsta shēmas mērķiem]" Regulas Nr. 65/2011 4. panta 8. punkta izpratnē.

32 Pirmkārt, attiecībā uz objektīvo elementu ir jāatgādina, ka, ņemot vērā Regulas Nr. 1698/2005 preambulas 46. apsvērumu, ELFLA lauku attīstības atbalsta shēmas mērķis ir palīdzēt "dažādot lauksaimniecības aktivitātes nelauksaimniecisku aktivitāšu virzienā un attīstīt nelauksaimnieciskas nozares, veicināt nodarbinātību [..] un veikt investīcijas, padarot lauku apvidus pievilcīgākus, lai apturētu ekonomisku un sociālu lejupslīdi un lauku iedzīvotāju skaita samazināšanos".

33 It īpaši Regulas Nr. 1698/2005 52. panta, uz kuru pamatojoties pamatlietā aplūkotajam investīciju projektam tika lūgts atbalsts, mērķis ir atbalstīt pasākumus lauku ekonomikas dažādošanai, ietverot atbalstu mikrouzņēmumu radīšanai un attīstībai, veicinot uzņēmējdarbību un attīstot saimnieciskas struktūras.

34 Šādā kontekstā Noteikumos Nr. 29 attiecībā uz finansējumu, ko no ELFLA piešķir investīciju projektiem, kas attiecas uz atjaunojamās enerģijas ražošanu un izplatīšanu un kas ietilpst Regulas Nr. 1698/2005 52. pantā paredzēto pasākumu kategorijā, ir paredzēti ierobežojumi. Pirmkārt, ELFLA maksimālā finansējuma summa vienam saņēmējam ir EUR 200 000. Otrkārt, finansējumu piešķir tikai tādām spēkstacijām, kuru jauda ir mazāka par 1 megavatu.

35 No lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka *Slancheva sila* fotogalvaniskās spēkstacijas projekts netika apstiprināts ELFLA finansējumam tādēļ, ka kompetentā valsts iestāde, ņemot vērā pamatlietas apstākļus, uzskatīja, ka šai sabiedrībai bija nodoms apiet valsts tiesību aktos paredzētos ierobežojumus, vienojoties ar trešajām personām, kas pašas ir pretendenti uz attiecīgo atbalstu saskaņā ar ELFLA atbalsta shēmu, lai mākslīgi sadalītu vienu projektu trīs mazākos projektos.

36 Tomēr šāds apstāklis pats par sevi neizslēdz to, ka *Slancheva sila* iesniegtais investīciju projekts varētu sekmēt Regulā Nr. 1698/2005 paredzēto mērķu sasniegšanu.

37 Šajā ziņā, ja *Slancheva sila* tiek pārmests, ka tai bija nodoms apiet ierobežojumus attiecībā uz atbilstīgo projektu lielumu un maksimālo atbalsta summu vienam saņēmējam, iesniedzējtiesai ir jāizvērtē, vai šī nodoma sekas neļauj sasniegt Regulas Nr. 1698/2005 52. panta a) punkta ii) apakšpunktā paredzētos mērķus.

38 Šādā kontekstā šai tiesai it īpaši būtu jāņem vērā mikrouzņēmuma – kura izveide un attīstība ir Regulas Nr. 1698/2005 52. pantā paredzētā atbalsta priekšmets – definīcija, kura izriet no Komisijas 2003. gada 6. maija Ieteikuma 2003/361/EK par mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu definīciju pielikuma 2. panta 3. punkta (OV L 124, 36. punkts).

39 Otrkārt, saistībā ar subjektīvo elementu valsts tiesai ir jānosaka strīdīgā pieteikuma finansējuma saņemšanai faktiskais saturs un nozīme (2006. gada 21. janvāra spriedums lietā C-255/02 *Halifax* u.c., Krājums, I-1609. lpp., 81. punkts).

40 Šādi rīkojoties, attiecīgajos investīciju darījumos iesaistīto personu tiesiskās, ekonomiskās un/vai personiska rakstura saiknes ir fakti, kurus minētā tiesa var ņemt vērā, lai pierādītu nosacījumu, kas vajadzīgi, lai saskaņā ar ELFLA iegūtu maksājumu, radīšanas mākslīgo raksturu (šajā ziņā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Emsland-Stärke*, 58. punkts).

41 Šī subjektīvā elementa esamību var arī konstatēt, pierādot kolūziju, kas var izpausties kā ar nodomu īstenotas koordinējošas darbības starp dažādiem investoriem pretendentiem uz atbalstu saskaņā ar ELFLA atbalsta shēmu, it īpaši, ja investīciju projekti ir identiski un ja starp šiem projektiem pastāv ģeogrāfiska, ekonomiska, funkcionāla, tiesiska un/vai personiska saikne (pēc analoģijas skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Vonk Dairy Products*, 33. punkts).

42 Tomēr, Tiesa ir nospriedusi, ka projektam nevar atteikt finansējumu, ja attiecīgajām investīcijām var būt cits pamatojums nekā tikai maksājums saskaņā ar ELFLA atbalsta shēmu (pēc analoģijas skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Halifax* u.c., 75. punkts).

43 Līdz ar to Regulas Nr. 65/2011 4. panta 8. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka saskaņā ar tā piemērošanas nosacījumiem ir jābūt gan objektīvam, gan subjektīvam elementam. Saistībā ar pirmo no šiem elementiem iesniedzējtiesai ir jāizvērtē lietas objektīvie apstākļi, kas ļauj secināt, ka ELFLA atbalsta shēmas mērķis nevar tikt sasniegts. Saistībā ar otro elementu iesniedzējtiesai ir jāizvērtē objektīvie pierādījumi, kas ļauj secināt, ka, mākslīgi radot nosacījumus, kas vajadzīgi, lai iegūtu maksājumu saskaņā ar ELFLA atbalsta shēmu, pretendents ar šādu maksājumu ir vēlējies vienīgi gūt priekšrocības pretēji šīs shēmas mērķiem. Šajā ziņā iesniedzējtiesa var pamatoties ne tikai uz tādiem elementiem kā līdzīgos investīciju projektos iesaistīto personu tiesiskajām, ekonomiskajām un/vai personiskajām saiknēm, bet arī uz norādēm, kas liecina par tīšu darbību saskaņošanu starp šīm personām.

Par otro un trešo jautājumu

44 Ar otro un trešo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Regulas Nr. 65/2011 4. panta 8. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nepieļauj, pirmkārt, tādu valsts tiesību aktu, kurā ir paredzēts, ka atbalsta maksājumu saskaņā ar ELFLA atbalsta shēmu nepiešķir, ja investīciju projektam nav funkcionālas autonomijas, un, otrkārt, valsts tiesu judikatūru, saskaņā ar kuru mākslīgi radīti nosacījumi, lai gūtu maksājumu, ir tad, ja starp šāda maksājuma pretendentiem ir tiesiskas saiknes.

45 Kā arī tas izriet no šī sprieduma 29. punkta, lai varētu piemērot Regulas Nr. 65/2011 4. panta 8. punktu, ir jābūt abiem elementiem – gan objektīvajam, gan subjektīvajam.

46 Šādā kontekstā, pat ja iesniedzējtiesas konstatētie apstākļi attiecībā uz tiesisku saikni starp atbalsta pretendentiem, proti, funkcionālās autonomijas neesamību starp vairākiem attiecīgajiem investīciju projektiem, veido norādes, kas ļauj secināt mākslīgi radītus nosacījumus, kas vajadzīgi, lai iegūtu maksājumu Regulas Nr. 65/2011 4. panta 8. punkta izpratnē, tomēr šis vērtējums ir jāveic, ņemot vērā visus lietas apstākļus.

47 It īpaši iesniedzējtiesai ir jāpārliecinās, ka no visiem pamatlietas objektīvajiem elementiem izriet, ka nosacījumu attiecībā uz aplūkoto investīciju projektu izvēles galvenais mērķis ir atbalsta maksājums saskaņā ar atbalsta shēmu, izslēdzot jebkuru citu pamatojumu saistībā ar minētās shēmas mērķiem.

48 Līdz ar to Regulas Nr. 65/2011 4. panta 8. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nepieļauj, ka pieteikums maksājuma saņemšanai saskaņā ar ELFLA atbalsta shēmu tiek noraidīts vienīgi tādēļ, ka investīciju projektam, kas pretendē uz atbalstu saskaņā ar šo shēmu, nav funkcionālas autonomijas vai ja starp šāda atbalsta pretendentiem pastāv tiesiska saikne, neizvērtējot citus šīs lietas objektīvos apstākļus.

Par tiesāšanās izdevumiem

49 Attiecībā uz lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (sestā palāta) nospriež:

1) **2011. gada 27. janvāra Komisijas Regulas (ES) Nr. 65/2011, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus, lai īstenotu Padomes Regulu (EK) Nr. 1698/2005 attiecībā uz pārbaudes kārtību, kā arī savstarpējo atbilstību saistībā ar lauku attīstības atbalsta pasākumiem, 4. panta 8. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka saskaņā ar tā piemērošanas nosacījumiem ir jābūt gan objektīvam, gan subjektīvam elementam. Saistībā ar pirmo no šiem elementiem iesniedzējtiesai ir jāizvērtē lietas objektīvie apstākļi, kas ļauj secināt, ka Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) atbalsta shēmas mērķis nevar tikt sasniegts. Saistībā ar otro elementu iesniedzējtiesai ir jāizvērtē objektīvie pierādījumi, kas ļauj secināt, ka, mākslīgi radot nosacījumus, kas vajadzīgi, lai iegūtu maksājumu saskaņā ar ELFLA atbalsta shēmu, pretendents ar šādu maksājumu ir vēlējies vienīgi gūt priekšrocības pretēji šīs shēmas mērķiem. Šajā ziņā iesniedzējtiesa var pamatoties ne tikai uz tādiem elementiem kā līdzīgos investīciju projektos iesaistīto personu tiesiskajām, ekonomiskajām un/vai personiskajām saiknēm, bet arī uz norādēm, kas liecina par tīšu darbību saskaņošanu starp šīm personām;**

2) **Regulas Nr. 65/2011 4. panta 8. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nepieļauj, ka pieteikums maksājuma saņemšanai saskaņā ar Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) atbalsta shēmu tiek noraidīts vienīgi tādēļ, ka investīciju projektam, kas pretendē uz atbalstu saskaņā ar šo shēmu, nav funkcionālas autonomijas vai ja starp šāda atbalsta pretendentiem pastāv tiesiska saikne, neizvērtējot citus šīs lietas objektīvos apstākļus.**

[Paraksti]